

— bortset fra Bevillingen til en ny Damp-er, som naturligtvis her maa holdes ude — af 42,000 Kr.

Mindreindtægten af 28,000 Kr. har sin Hovedgrund i, at Kryolitafgiften er opført til en Mindreindtægt af 63,000 Kr. i Sammenligning med i Aar. Selskabet agter nemlig i meget væsentlig Grad at indskrænke Driften. Ganske vist har jeg fornylig læst i „Social-Demokraten“, at der tjenes Millioner ved denne Drift. Selskabet synes i saa Fald ikke at bryde sig om at tjene flere Millioner, men har paa Grund af de foreliggende Forhold og den Pris, som kan opnaas for Kryolitten, følt sig opfordret til i meget væsentlig Grad at indskrænke Driften, hvorved jo ogsaa Afgiften til Statskassen nedsættes i betydelig Grad, og det kan Handelen jo ikke gøre ved. For Udgiftens Vedkommende vise to Poster Stigning, nemlig Besæjlingen, der er opført med en Merudgift af 71,000 Kr., og Post 9, Udgifter, som ikke vedkomme Handelsførelsen, 10,700 Kr. Den første Post med sin betydelige Stigning er imidlertid ganske regnskabsmæssig. Den har i en længere Aarrække været opført med 160,000 Kr., men opføres nu, i Henhold til Tingets Afstemning over Statsrevisorernes Betænkning, med Gennemsnittet af den virkelige Udgift i de sidste 5 Aar. Det betyder altsaa ikke en forøget Udgift. De 10,700 Kr. hidrøre fra Forslagene om Ansættelse af to ny Læger og om Forbedring af de grønlandske Jordermødres Vilkaar, Fordringer, som jeg haaber ikke ville volde nogen Vanskelighed at faa gennemførte her i Tinget.

Mod denne Merudgift af c. 81,000 Kr. staar en Mindreudgift af 23,500 Kr. til Koloniernes Forsyning. Da Beholdningerne i Grønland ved flere Kolonier fandtes uforsvarlige, har man i de sidste to Aar forøget dem betydeligt for at sikre sig mod, at Befolkningen skulde kunne komme til at lide nogen Mangel paa forskellige Fødemidler. Det er det, der nu atter regulerer sig selv ved en mindre Udgift i Aar.

Jeg har saa at omtale en grønlandsk Sag, som fremførtes af det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds. Jeg har forud i Sommer læst, at der her i Tinget skulde springe en vældig Bombe. Jeg kommer i den Anledning til at opholde mig ved nogle, man kan sige ret bagatelagtige Vrøvlerier, men den Tid, det tager, maa komme over det ærede Medlems Hoved, som har fremført Sagen. Den er

foregaaet oppe i Ivigtut ved Kryolitbrudene der, og dertil kommer jeg altsaa til at bede ærede Medlemmer følge mig.

Det maa erindres, at Ivigtut ligger ikke under den grønlandske Handel eller under den danske Administration, men er et Distrikt, som er overladt til det private Kryolitselskab. Beboerne ere ikke Grønlandere, men danske Funktionærer, der opholde sig deroppe hele Aaret, samt en Del Arbejdere, som aarlig sendes derop med det private Selskabs Skibe. Handelen har kun det Berøringspunkt med Stedet, at den holder en Mand deroppe til at kontrollere Kryolitudskibningerne, altsaa til at paase, at Staten faar den Afgift, som den skal have. Det er et Hverv eller et Embede, der naturligtvis en lang Tid af Aaret giver overordentlig lidt at bestille. Vinteren er jo lang, og naar de sidste Kryolitskibe ere sejlede, ja saa er der ikke mere.

I Sommeren 1902 blev en Assistent, det ærede Medlems Protegé, sendt til Ivigtut for at være fungerende Kontrolør deroppe. Jeg skal straks sige, at det Indtryk, jeg har faaet af hele Sagen, er, at denne Stillings Betydning er gaaet Assistenten vel stærkt til Hovedet. Han har haft en noget for stærk Følelse af, at nu var han efter sin Stilling kongelig dansk Embedsmand, og i denne Retning synes han jo ogsaa at have paavirket det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (Knudsen). Thi da det ærede Medlem behandlede denne Sag pointerede han i sin Tale Gang efter Gang, at vedkommende Mand var Statsembedsmand, en Mand, som udøvede Indenrigsministerens og dermed Statens Myndighed i Grønland. Det ærede Medlem omtalte dybt forarget, hvad en Mand som en Skipper havde turdet tillade sig overfor en Statens Embedsmand.

Jeg synes i det hele taget, at naar man bagefter ser paa den Tale, det ærede Medlem holdt om denne Statsembedsmand — vi kalde ham altsaa „Embedsmand“ — forbavses man noget. Man spørger sig selv: var det nu ogsaa *det* ærede Medlem, der holdt denne Tale? Jo, ganske rigtigt, Røsten var det ærede Medlems. Havde der nu været Tale om en ung Assistent hernede, en Post-, Toldassistent eller lignende, der var kommen i Klammeri med Publikum, er jeg ikke saa sikker paa, at det ærede Medlem og hans Meningsfæller saa stærkt vilde have pointeret, at denne Mand var Embedsmand og optraadte i Kraft af den Myndighed, hans Embede gav ham. Men lad gaa.